

12. Yusuf

Källa: **Introduktion till Koranstudier**
Författare: **Syed Abul A'la Mawdudi**

12. Yusuf

När och varför uppenbarad?

Ämnesinnehållet i denna sura visar att den uppenbarades under den sista fasen av den helige Profetens vistelse i Makkah, när Quraysh övervägde frågan om att döda, förvisa eller fängsla honom. Vid den tiden ställde några av de icke-troende — troligen på judarnas uppmaning — denna fråga för att sätta honom på prov:

”Varför gick israeliterna till Egypten?”

Denna fråga ställdes eftersom de visste att deras historia inte var känd bland araberna; det fanns ingen som helst hänvisning till den i deras traditioner, och den helige Profeten hade aldrig tidigare nämnt den. Därför förväntade de sig att han inte skulle kunna ge något tillfredsställande svar, eller att han först skulle undvika frågan och sedan försöka fråga någon jude om den — och därigenom avslöja sig helt.

Men tvärtemot deras förväntningar vändes situationen mot dem, för Allah uppenbarade hela berättelsen om profeten Josef där och då, och den helige Profeten reciterade den på plats. Detta satte Quraysh i en mycket besvärlig position, eftersom det inte bara omintetgjorde deras plan utan också gav dem en varning genom att tillämpa berättelsen på deras egen situation — som om det sades:

”Ni betar er mot denna Profet exakt som Josefs bröder betedde sig mot honom; därför kommer ni att möta samma slut.”

Uppenbarelsens syften

Av det ovanstående är det klart att denna sura sändes ned med två syften:

1. Att ge bevis för Muhammads profetskap

Och dessutom det bevis som motståndarna själva hade efterfrågat — för att slutgiltigt visa att hans kunskap inte var baserad på hörsägen, utan kom genom uppenbarelse. Detta anges uttryckligen i surans inledande verser och förklaras tydligt i dess avslutande del.

2. Att tillämpa berättelsen på Quraysh och varna dem

De skulle få veta att konflikten mellan dem och den helige Profeten i slutändan skulle sluta med hans seger över dem. Eftersom de då förföljde sin ”broder”, den helige Profeten, på samma sätt som Josefs bröder behandlade honom.

Quraysh fick indirekt veta att de också skulle misslyckas i sina onda planer, precis som Josefs bröder misslyckades — även efter att ha kastat honom i brunnen. Ty ingen har makt att besegra den gudomliga viljan.

Och precis som Josefs bröder till slut tvingades ödmjuka sig inför honom, skulle Quraysh en dag tvingas be om förlåtelse från sin ”broder” som de då försökte krossa.

Detta har också gjorts helt klart i vers 7:

”Sannerligen finns det tecken i berättelsen om Josef och hans bröder för dessa frågeställare bland Quraysh.”

Profetian som gick i uppfyllelse

Faktum är att genom att tillämpa denna berättelse på konflikten gjorde Koranen en djärv och tydlig profetia som bokstavligen uppfylldes av de händelser som inträffade under de följande tio åren.

- Knappast två år hade gått efter uppenbarelsen förrän Quraysh konspirerade för att döda den helige Profeten — precis som Josefs bröder — och han tvingades emigrera från Makkah till al-Madinah, där han fick samma typ av makt som Josef fick i Egypten.
- Och i slutändan tvingades Quraysh ödmjuka sig inför honom, precis som Josefs bröder, när de ödmjukt bad: "Visa oss barmhärtighet, ty Allah belönar rikligt dem som visar barmhärtighet" (v. 88). Och Josef förlät dem generöst, trots att han hade full makt att hämnas: "Idag skall ingen straffas. Må Allah förlåta er; Han är den störste av alla som förlåter" (v. 92).

Samma berättelse om barmhärtighet upprepades när Quraysh, efter erövringen av Makkah, stod nedslagna inför den helige Profeten, som hade full makt att hämnas för varje grymhet de begått. Men istället frågade han dem:

"Vilken behandling förväntar ni er av mig nu?"

De svarade:

"Du är en ädel broder och son till en ädel broder."

Då förlät han dem mycket generöst och sade:

"Jag kommer att ge er samma svar som Josef gav sina bröder: 'Idag skall ingen straffas; ni är förlåtna.'"

Diskussionsämnen

Koranen återger inte denna berättelse som en ren historisk skildring, utan använder den — som vanligt — för att sprida budskapet på följande sätt:

1. Profeternas tro var en och densamma

Genom hela berättelsen klargör Koranen att tron hos profeterna Abraham, Isak, Jakob och Josef (må Allahs frid vara över dem alla) var densamma som hos profeten Muhammad (må Allahs frid vara över honom). Och att de kallade människorna till samma budskap som Muhammad kallade dem till.

2. En moralisk jämförelse

Koranen ställer karaktärerna hos profeten Jakob och profeten Josef sida vid sida med karaktärerna hos:

- Josefs bröder
- medlemmarna i handelskaravanen
- hovmannen (al-'Aziz)
- al-'Aziz hustru
- "kvinnorna" i Egypten
- och Egyptens härskare

Och den ställer en tyst fråga till läsaren, som om den sade:

"Jämför de förstnämnda karaktärerna — formade av islam, byggda på dyrkan av Allah och ansvar inför det kommande livet — med de sistnämnda karaktärerna — formade av kufr och okunnighet, byggda på dyrkan av världen och förnekelse av Allah och det kommande livet — och avgör själva vilken av dessa två livsmodeller ni skulle välja."

Koranen har använt denna berättelse för att framhäva en annan sanning: **vad Allah än vill, det fullbordar Han på vilket sätt som helst**, och människan kan aldrig besegra Hans plan med sina motplaner, inte heller hindra den från att ske eller förändra den på något sätt. Nej, det händer ofta att människan vidtar någon åtgärd för att uppfylla sin egen plan och tror att hon har gjort just det som ska uppfylla hennes avsikt — men i slutändan upptäcker hon till sin bestörtning att hon gjort något som gick emot hennes egen plan och i stället tjänade det gudomliga syftet.

När profeten Josefs bröder kastade honom i brunnen trodde de att de en gång för alla hade gjort sig av med hindret i deras väg — men i själva verket hade de banat vägen för det gudomliga syftet att göra honom till

härskare över Egypten, inför vilken de själva skulle tvingas ödmjuka sig i slutändan. På samma sätt skickade al-'Aziz hustru Josef till fängelset, svävande på tanken att hon hade utkrävt sin hämnd på honom — men i själva verket gav hon honom möjligheten att bli härskare över Egypten och utsatte sig själv för skammen att offentligt erkänna sin egen synd.

Och detta är inte de enda exemplen som bevisar sanningen att **även om hela världen förenade sig för att åstadkomma undergången för den som Allah vill upphöja, skulle de inte lyckas**. Nej, de "säkra och effektiva" åtgärder som bröderna vidtog för att förnedra Josef användes av Allah för Josefs framgång och för brödernas förödmjukelse och skam.

Å andra sidan, om Allah vill en människas fall, kan ingen åtgärd — hur effektiv den än verkar — höja honom; nej, den bidrar i stället till hans fall och till skammen för dem som vidtog den.

Berättelsen innehåller dessutom andra lärdomar för dem som avser att följa Allahs väg.

Första lärdomen

Att man bör hålla sig inom de gränser som den gudomliga lagen föreskriver i sina mål och medel, och att framgång och misslyckande helt ligger i Allahs händer. Därför, om man antar rena mål och tillåtna medel men ändå misslyckas, kommer man åtminstone att undgå skam och vanära. Men den som antar ett orent mål och otillåtna medel för att uppnå det kommer inte bara oundvikligen att möta skam och vanära i det kommande livet, utan löper också risk för skam och vanära i denna värld.

Andra lärdomen

Att de som strävar för sanningens och rättfärdighetens sak, och som sätter sin tillit till Allah och överlämnar alla sina angelägenheter till Honom, får tröst och styrka från Honom. Detta hjälper dem att möta sina motståndare med självförtroende och mod, och de tappar inte hjärtat när de möter de till synes skrämmande åtgärderna från mäktiga fiender. De fortsätter uthålligt i sin uppgift utan rädsla och överlämnar resultaten till Allah.

Den största lärdomen

Att om den troende besitter sann islamisk karaktär och är utrustad med visdom, kan han erövra ett helt land med styrkan av sin karaktär ensam. Det underbara exemplet med profeten Josef lär oss att en människa med

hög och ren karaktär går segrande ur även de mest ogynnsamma omständigheter.

När profeten Josef kom till Egypten var han bara en sjuttonårig pojke, en främling, helt ensam och utan några tillgångar; nej, han hade till och med sålts som slav. Och den fruktansvärda situationen för slavar under den tiden är känd för varje historiekännare. Sedan anklagades han för ett avskyvärt moraliskt brott och skickades till fängelse på obestämd tid. Men under hela denna prövningstid visade han de högsta moraliska egenskaper, vilket höjde honom till landets högsta rang.

Historisk och geografisk bakgrund

Följande historiska och geografiska detaljer hjälper till att förstå berättelsen:

Profeten Josef var son till profeten Jakob, sonson till profeten Isak och sonsonson till profeten Abraham (må Allahs frid vara över dem alla). Bibeln säger (och antydningarna i Koranen bekräftar detta) att profeten Jakob hade tolv söner från fyra hustrur. Profeten Josef och hans yngre bror Benjamin var från en hustru, och de andra tio från de andra hustrurna.

Profeten Jakob hade bosatt sig i Hebron (Palestina), där hans far profeten Isak och före honom profeten Abraham hade bott, och han ägde också ett stycke mark i Shechem.

Enligt Bibelforskare föddes profeten Josef omkring år 906 f.Kr., och händelsen som denna berättelse börjar med inträffade omkring år 890 f.Kr. Han var sjutton år när han såg drömmen och kastades i brunnen.

Denna brunn låg nära Dothan, norr om Shechem, enligt bibliska och talmudiska traditioner, och karavanen som tog upp honom ur brunnen kom från Gilead (Transjordanien) och var på väg till Egypten.

Vid den tiden styrdes Egypten av den femtonde dynastin, vars härskare är kända i historien som **Hyksos-kungarna**. De tillhörde den arabiska rasen men hade migrerat från Palestina och Syrien till Egypten omkring år 2000 f.Kr. och tagit landet i besittning.

Arabiska historiker och Koranens kommentatorer har kallat dem **'Amaliq** (amalekiterna), och detta har bekräftats av moderna egyptologiska forskningar. De var utländska inkräktare som fått möjlighet att etablera sitt rike på grund av interna konflikter i landet.

Det är därför det inte fanns något hinder för profeten Josefs upphöjelse till makten och för israeliternas senare bosättning i Egyptens bördigaste region. De kunde få den makt och det inflytande de fick eftersom de tillhörde samma ras som Egyptens utländska härskare.

Hyksos styrde Egypten fram till slutet av 1400-talet f.Kr., och praktiskt taget all makt låg i israeliternas händer. Koranen hänvisar till detta i vers 20 i Sura al-Ma'idah:

”... Han upphöjde profeter bland er och gjorde er till härskare ...”

Sedan uppstod en stark nationalistisk rörelse som störtade denna dynasti och fördrev omkring 250 000 amalekiter. Som ett resultat kom en mycket fanatisk koptisk dynasti till makten och utrotade allt som hade samband med amalekterna. Då började den förföljelse av israeliterna som nämns i berättelsen om profeten Moses.

Vi får också veta från Egyptens historia att **Hyksos-kungarna inte erkände Egyptens gudar**, och därför hade de importerat sina egna gudar från Syrien för att sprida sin religion i Egypten. Det är därför Koranen inte kallar den kung som var samtida med profeten Josef för ”Faraos”, eftersom denna titel var knuten till den ursprungliga egyptiska religionen, och Hyksos trodde inte på den. Men Bibeln kallar honom felaktigt ”Faraos”.

Det verkar som om Bibelns redaktörer hade missförstått och trodde att alla Egyptens kungar var ”Faraoner”.

Moderna forskare som jämfört Bibeln med Egyptens historia anser i allmänhet att **Apophis** var den Hyksos-kung som var samtida med profeten Josef.

Vid den tiden var **Memfis** Egyptens huvudstad, vars ruiner fortfarande finns vid Nilen, cirka 4 miles söder om Kairo.

När profeten Josef fördes dit var han 17 eller 18 år gammal. Han stannade i al-'Aziz hus i tre år, tillbringade nio år i fängelse och blev sedan landets härskare vid trettio års ålder. Han styrde Egypten självständigt i åttio år.

Under det nionde eller tionde året av sin regeringstid skickade han efter sin far, profeten Jakob, att komma från Palestina till Egypten med alla familjemedlemmar, och enligt Bibeln bosatte han dem i **Goshen**, där de levde fram till profeten Moses tid.

Bibeln säger att innan han dog band profeten Josef sina släktingar med en ed:

”När ni återvänder från detta land till era fäders land, måste ni ta mina ben med er.”

Han dog vid 110 års ålder, och de balsamerade honom.

Även om berättelsen om profeten Josef i Koranen skiljer sig mycket i detaljer från den i Bibeln och Talmud, är de tre i stort sett överens om dess huvuddelar. Vi kommer att förklara skillnaderna när och där det behövs i våra förklarande noter.

[KAPITEL 12](#)

«[11. Hud](#)

[13. ar-Ra'd](#)»

- [Rasism ur ett islamiskt perspektiv](#)
- [Den raka vägen](#)
- [Ahl al-Sunnahs ståndpunkt gällande den som begår en stor synd](#)
- [Sättet att Be efter den Utsatta Tiden](#)
- [Bestämmelserna om att be en obligatorisk bön före dess bestämda tid](#)
- [Fudayl ibn 'Iyād om ahl al-Sunnah och ahl al-Bid'ah](#)
- [Botemedlet för den Muslimska Ummah](#)
- [Salafiyah är inte en ny kallelse](#)
- [Den stora massan av muslimer](#)
- [Förklaringen och innebörden av profetens namn](#)